

Romaniasiaain neuvottelukunta
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO

15.5.2019

STM093:00/2016

Romaniasiaain neuvottelukunta

PÖYTÄKIRJA 2/2019

Aika Keskiviikko 6.3.2019 klo 9.15-11.30

Paikka Eduskunnan Pikkuparlamentti, kabinetti Tervaleppä

Osallistujat

Filatov Tarja, puheenjohtaja	-
Lindberg Väinö, varapuheenjohtaja	-
Avikainen Ahti (PUHEENJOHTAJAN SIJ.)	x
Enqvist Måns	x
Friman Sarita	-
Grönfors Tino	-
Hedman Henry	-
Huttu Henna, pääsihteeri	x
Järvinen Johanna, hallinnollinen avustaja	x
Kairimo Katri	-
Lehmusta Taito	x
Lindberg Allan	x
Lindgren Henry	x
Lindgren Tuula	x
Majaniemi Päivi	x
Merisaari Rauno	x
Mikander Anna	x
Schwartz Miriam	x
Tiainen Tuula	-
Valentin Helena	x
lisäksi kutsuttuina asiantuntijoina:	
Erwaraye Ari, SM	x
Lindgren Mertsi, Taike	x
Lummepuro Maija, OKM	
Vauhkonen Katja, STM (EI PAIKALLA)	

KOKOUKSEN ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaaminen
2. Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi
3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)
4. Vähemmistöjen kulttuurin tukeminen

Esittely läänintaiteilija Mertsi Lindgren Taikesta ja kulttuuriasiaainneuvos Maija Lummpuro OKM:stä

Mertsi Lindgren esitteli omaan läänintaiteilijan työrooliinsa liittyviä romanitaiteilijoiden työn tukemiseen tähtäviä toimiaan. Tässä yhteydessä keskusteltiin myös Tseeruno ry:stä (2019 taide- ja kulttuurijärjestö) ja

Lapinlahden Lähteen romanimuseohankkeista sekä erityisesti siitä, kuinka kulttuurikeskusten ja valtakunnallisten kulttuuripalveluiden toiminnassa saataisiin kirkastettu alueellinen palvelutehtävä ja kuinka kyseisten yhdistysten hallitusten toiminnassa saadaan toteutettua alueellinen kattavuus.

Maija Lummpuro (OKM, kulttuurineuvos) esitteli OKM:n ja Taiken yleisiä tukimuotoja. OKM:n avustustoiminta perustuu tuoreeseen kulttuuripolitiikan strategiaan, jonka päämääränä on osallisuuden vahvistaminen sekä pyrkimys kaventaa eri väestöryhmien välisiä eroja. Nyt on meneillään ”Merkityksellinen Suomessa” -ohjelma jonka tavoitteena on myös vihapuheeseen puuttuminen. Rahapelituotoista on annettu Taikelle oma avustuskokonaisuus eri taustoista tulevien taiteilijoiden ja yhdistysten toiminnan tukemiseen. Näiden kulttuurisen moninaisuuden ja rasisminvastaisen työn avustusten päätökset löytyvät Taiken verkkosivuista ja joukossa on myös romanijärjestöjä. Ne myönnetään yksilöille ja työryhmille, kulttuuriperinnön dokumentointiin, toiminta-avustuksina yhdistyksille sekä yksittäisiin projekteihin. Suomen Romaniyhdistys ry:n mukaan tieto taide- ja kulttuuripuolen avustuksista kulkee romanijärjestöille, mutta käytännössä taiteen yhdistäminen muuhun romanijärjestötoimintaan on ollut hankalaa. Kulttuuria kaikille-palvelu kehittää kulttuuripalveluiden saavutettavuutta ja moninaisuutta. Uusia, mielenkiintoisia toimijoita ovat Globe Art -point ulkomaalaistaustaisille taiteilijoille sekä vuodesta 2013 toiminut Kultura- säätiö joka tukee ulkomaalaistaustaisia taiteilijoita. Kielenelvytyksen kannalta viime vuosien merkittävä edistysaskel on kansalaisjärjestö- ja yhteisöpohjainen Karjalankielen elvytysohjelma, jossa on käynnistynyt tänä vuonna jo kolmas vuosi.

5. Paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset (liite 2)

Esittely strategiapäällikkö Ari Evwaraye sisäministeriön hallinto- ja kehittämisosasto

Kyseessä on 5.10.2017 valmistunut strategia, josta on julkaistu linjaukset 18.1.2019 ja joka luo jatkumoa sisäisen turvallisuuden ohjelmille. Se tähtää nimenomaan arjen turvallisuuden parantamiseen ja yhdistää järjestöjen, kuntien ja viranomaisten työskentelyn pelon sekä turvattomuuden vähentämiseksi. Strategia ei ole uhkakeskeinen vaan turvallisuuden parantamisen keinoihin keskittyvä. Ohjelmassa on mukana myös ääriliikkeiden ideologia ja polarisaatio.

Kuntien suhtautuminen strategiaan oli myönteistä vaikka varsinaista niitä velvoittavaa lainsäädäntöä ei ole ja linjauksissa tulee lisää tehtäviä kunnille. 18.1.2019 julkaistiin kuusi toimenpidekorttia ydinongelmiin. Suomen romaniyhdistys kiinnitti huomiota huumeiden käyttäjiin ja vieraskielisiin kohderyhmiin joista on linjauksissa varsin vähän. Lisäksi poliisikysymyksistä pitäisi olla enemmän tässäkin ohjelmassa. Evwarayen mukaan poliisiin liittyviä toimenpiteitä on kuulemma mukana kehittämisohjelmansa.

6. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL:n) MONET-viuhkan Googledocs- kommentointi

Esittely neuvotteleva virkamies Henna Huttu, STM

MONET-viuhkaa voi kommentoida 6.3.2019 asti. Ohjeet kommentointiin on lähetetty aikaisemmin Ronkin jäsenille sähköpostitse ja uudelleen kokouskutsun yhteydessä sähköpostissa. MONET-viuhka löytyy tästä linkistä:

Neuvottelukunnan mielestä viuhkaa täytyy vielä jatkojalostaa romaneja koskevan tiedon pohjalta. Nykyisellään sen tiedosta suuri osa on hyvin yleisellä tasolla ja vain osa fokusoi hyvinvoinnin ja terveyden kysymyksiin. Lisäksi tietoa pitäisi esittää erikseen Suomen romaniväestöstä ja Suomessa olevia ulkomaalaisia romaneja koskien.

7. Työ- ja elinkeinoministeriön pyyntö nimityspyyntö romanien työllisyyttä, yrittäjyyttä ja työmarkkinoille integroitumista tutkivan selvityshankkeen ohjausryhmään

Sopimus on laadittu ja valtakunnallisen selvitystyön suunnittelu on alkanut 1.3. ja tutkimus valmistuu 10/2019. Ohjausryhmälle tulee arviolta neljä kokousta, joista ensimmäinen on maaliskuuhun

vaihteessa (tod. näk. 1.4.2019). Ohjausryhmäjäseniä on OWAL- groupista (4-5 tutkimuksen tekijää) ja TEM:in sisältä Lippe Koivuneva, Uudenmaan AVI:n edustajaksi on esitetty Malla Laitia. RONK/STM:n edustajaksi ohjausryhmään nimettiin Tuula Lindgren.

Ronkin sihteeristö toivoo selvityksen käynnistämisvaiheessa eri tahojen asiantuntijoiden osallistamista. Näitä ovat esim. Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto, työsuojelun edustajat ja osatyökykyisten työllistymisen asiantuntija STM:stä. Lisäksi toivotaan asian esittelyä sekä sen varhaisessa että myöhemmissä vaiheissa romaniasiain neuvottelukunnan varsinaisessa kokouksessa ja/tai työvaliokunnassa.

8. Tiedoksi

Tulevat tilaisuudet:

- Suomen Euroopan neuvoston puheenjohtajuuskauden tilaisuudet:
25.3.2019 Romanian integraatiopolitiikkojen evaluointikokous ja
26-27.3.2019 Kansainvälinen Phenjalipe-romaninaiskonferenssi Hanasaareissa.
- 12.4.2019 Romanian kulttuuriperintötahtuma Kansallismuseossa
- Lisättiin: Tiedoksi Suomen Romaniyhdistyksen romanikieltä elvyttävä ”Rakka romanes”- Facebook-sivusto johon toivotaan romanikielistä kommentointia eri järjestöiltä ja viranomaistahoilta (voisi haastaa näitä esittäytymään tai tuomaan vaikka uutisia ja lyhyitä videoleikkeitä joiden ydinsisältö olisi käännetty romanikielelle).
- Syksyn 2019 valtakunnalliset romaniasiainneuvottelupäivät ovat tulossa Ouluun 4.-5.9.2019 teemalla ” Romanilapset ja nuoret”. Käytännön järjestelyistä ja ohjelman kehittelystä vastaa Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto ja suunnittelija Henry Lindgren.

9. Seuraavan kokouksen ajankohdan sopiminen (selvitetään puheenjohtajiston aikataulu, pitäisi olla huhti-toukokuun vaihteessa (ei voi olla 2.5. Rauno Merisaarelle) ja työvaliokunta ennen kokousta)

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtajan sijainen Ahti Avikainen

Pääsihteeri Henna Huttu

LIITTEET Liite 1, pöytäkirja 1/2019
Liite 2, Turvallisuutta kaikkialla – paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset –julkaisu, sisäministeriö

JAKELU RONK jäsenet ja asiantuntijat

TIEDOKSI Alueelliset romaniasiain neuvottelukunnat, pöytäkirjat
OPH/Romaniväestön koulutusryhmä, pöytäkirjat

